

AMBALAJ ATIKLARININ kontrolü yönetmeliği

DR. FÜSUN ZEYBEK

Mevzuat

KANUN/YÖNETMELİK

- 2872 sayılı Çevre Kanunu
- 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu
- 5393 sayılı Belediye Kanunu
- 14.03.1991 Katı Atıkların Kontrolü Yönetmeliği
- 30.07.2004 Ambalaj ve Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği
- 24.06.2007 24.06.2007 Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği
- 06.11.2008 Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

30.07.2004 Ambalaj ve Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği

14.03.1991 *Katı Atıkların Kontrolü Yönetmeliğinde katı atık tanımı içinde geçen ambalaj atıkları*
DİĞER KATI ATIKLARDAN AYRILDI

24.06.2007 Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği

- **KAYNAKTA AYRI TOPLAMA** yönetmeliğinin amacına eklenmiştir.
- Tanımlarda **DEĞİŞİKLİK** yapılmıştır
- Tüm ambalajların **LİSANSLI İŞLETMELERE VERİLMESİ ZORUNLU HALE GETİRİLMİŞ**,
- Önlisans uygulaması kaldırılmıştır.
- Sistemin temelini oluşturan **AMBALAJ ATIKLARI YÖNETİM PLANI** kavramı oluştu
- **İNTERNET YOLUYLA** Başvuru sağlanmıştır
- Ambalajların **İŞARETLENMESİ GÖNÜLLÜ** hale getirilmiştir.

06.11.2008 Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

İl Çevre ve Orman Bakanlığı Yetkilerini
İL ÇEVRE VE ORMAN MÜDÜRLÜKLERİNE DEVRETMIŞTİR

Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı;

- a) Çevresel açıdan belirli ölçütlere, temel koşul ve özelliklere sahip ambalajların üretimi,**
 - b) Ambalaj atıklarının çevreye zarar verecek şekilde doğrudan ve dolaylı bir şekilde alıcı ortama verilmesinin önlenmesi,**
 - c) Öncelikle ambalaj atıklarının oluşumunun önlenmesi, önlenemeyen ambalaj atıklarının tekrar kullanım, geri dönüşüm ve geri kazanım yolu ile bertaraf edilecek miktarının azaltılması,**
 - ç) Ambalaj atıklarının belirli bir sistem içinde, kaynağında ayrı toplanması, taşınması, ayrıştırılması konularında teknik ve idari standartların oluşturulması,**
- ve bunlarla ilgili prensip, politika ve programlar ile hukuki, idari ve teknik esasların belirlenmesidir.**

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; evsel, endüstriyel, ticari ve işyeri olmasına bakılmaksızın yurt içinde piyasaya sürülen plastik, metal, cam, kağıt-karton, kompozit ve benzeri malzemelerden yapılmış bütün ambalajları ve bu ambalajların atıklarını kapsar.

****** <http://www.cevreorman.gov.tr/yasa/yonetmelik.asp>**

Ambalaj nedir

Bir ürünün, tüketiciye veya kullanıcıya ulaştırılması aşamasında,depolama, taşıma, koruma, saklama, satışa sunum, tanıtım ve reklam gibi pazarlama işlemlerini kolaylaştıran,herhangi bir malzemeden yapılmış tüm ürünlerdir.

Neleri Kapsar

Kullanılan malzemeye (plastik, metal, cam, kağıt-karton, kompozit) ve atığın kaynağına (evsel, ticari, endüstriyel) bakılmaksızın, ülke içinde piyasaya sürülen bütün ambalaj ve ambalaj atıkları,

Ayrı bertaraf edilmesi gereken ambalaj atıkları

- Tehlikeli Kimyasallar Yönetmeliği kapsamındaki maddeler ve müstahzarlar ile kontamine olmuş ambalajlar,
- Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği kapsamındaki atıkların ambalajlar,
- Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği kapsamındaki atıkların ambalajlar,

Kimler Sorumludur ve Sorumlulukları Nelerdir

Ambalaj üreticileri/ithalatçıları

- En az atık üretecek ve çevreye en az zarar verecek şekilde ambalaj üretmek,
- Ambalajı tekrar kullanım, geri dönüşüm veya geri kazanıma uygun olacak şekilde tasarlamak, üretmek,
- Üretim aşamasında ağır metal muhtevaları ile ilgili sınır değerleri ve temel koşulları sağlamak,
- Ambalaj atıkları yönetimi kapsamında tüketicileri bilgilendirici eğitim faaliyetleri yapmak,
- Bildirimde bulunmak, (EK-4 Ambalaj Üreticisi Müracaat Formu)
- Ambalajları işaretlemek

Piyasaya sürenlerin yükümlülükleri

MADDE 10 – (1) Piyasaya sürenler;

- a) Ürünlerinin ambalajlanması sırasında, ürünün kullanımı sonrası en az atık üretecek ve geri dönüşümü ve geri kazanımı en kolay ve en ekonomik olacak ambalajları kullanmakla,
- b) Ürünlerin ambalajlanması sırasında tekrar kullanıma uygun ambalajları tercih etmekle,
- c) Bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-5 Piyasaya Süren Müracaat Formu'nu internet aracılığıyla doldurabilmek için Bakanlığa müracaat ederek internet erişim şifresi ile kod numarası almakla,
- ç) Bir önceki yıl piyasaya sürdüğü ürünlerin ambalajları için bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-5 Piyasaya Süren Müracaat Formu'nu internet aracılığıyla doldurarak bir sureti ile birlikte her yıl Şubat ayı sonuna kadar Bakanlığa göndermekle,
- d) Bu Yönetmeliğin 19 uncu maddesinde belirtilen geri kazanım hedeflerini sağlamakla,
- e) Hedefleri sağlamak amacıyla piyasaya sürdükleri ürünlerin ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanması için belediyeler ve lisans almış olan işletmeler ile birlikte sözleşmeler yapmakla,
- f) Yapılan sözleşmeler doğrultusunda hazırlanan ve belediyeler tarafından Bakanlığa sunulan ambalaj atıkları yönetim planına göre; ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanması, geri dönüştürülmesi ve geri kazanılması konularında tüketicileri ve belediyeleri bilgilendirici eğitim faaliyetlerinde bulunmakla ve ilgili harcamaları karşılamakla,
- g) Belediyeler tarafından Bakanlığa sunulan ambalaj atıkları yönetim planına göre; ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanması, geri dönüştürülmesi ve geri kazanılması konusunda yürütülen çalışmalarla ilgili harcamaları karşılamakla,
- ğ) Sözleşmeler doğrultusunda toplanan ve geri kazanımı sağlanan ambalaj atıklarına ait belgelerini, bu Yönetmeliğin 23 üncü maddesinde belirtildiği şekilde her yıl Şubat ayı sonuna kadar Bakanlığa göndermekle,
- h) Piyasaya sürmüş oldukları ürünlerin ambalajlarının 15 inci maddede belirtilen değerleri sağladığını kontrol etmekle yükümlüdürler.

(2) Piyasaya sürenler, bu maddenin birinci fıkrasının (ç), (d), (e), (f), (g) ve (ğ) bentlerindeki yükümlülüklerini yetkilendirilmiş kuruluşlara devredebilirler

Satış noktaları

- Ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanmasını sağlamak amacıyla, satış noktalarının girişinde atıkların nihai tüketiciden ayrı toplanmasını ve türlerine göre tasnifini sağlamak ve bu amaçla tüketicileri bilgilendirmek üzere ambalaj atığı toplama noktaları oluşturmak,
- Ambalaj atıklarını, ilgili belediyenin sözleşme imzaladığı lisanslı toplama ayırma tesisine bedelsiz olarak vermek,
- Kod numarası almamış olan piyasaya süren işletmeleri tespit ederek İl Çevre ve Orman Müdürlüğüne bildirmek, kod numarası almamış işletmelerin ürünlerini satmamak ve bu konuda yetkilendirilmiş kuruluşlar ile işbirliği yapmak,
- Yapılan çalışmalara ilişkin bilgileri her yıl Şubat ayı sonuna kadar bulunduğu ildeki il çevre ve orman müdürlüklerine göndermek,

Ambalaj Atığı Yaşam Döngüsü

Ayrırma Tesisi

Ambalaj üreticisi

Piyasaya süren

ithalatçı

Toplama-Taşıma

Karışık biriktirme

Geri Dönüşüm Tesisi

Ambalaj üreticisi

Son kullanıcı- Ambalaj atığı üreticileri

Ayrı Biriktirme

CEZAI MÜEYYİDELER

- **MADDE 18 – (1)** Piyasaya sürenler, bu Yönetmelikte tanımlanan satış, dış ve nakliye ambalajlarını, bu Yönetmeliğin 19 uncu maddesinde belirtilen hedefler doğrultusunda geri toplamak, geri kazanmak ve bu işlemlere ait belgeleri her yıl Şubat ayı sonuna kadar Bakanlığa gönderirler.
- **MADDE 24 – (1)** Yetkilendirilmiş kuruluşa üye olmayan piyasaya sürenler ile yetkilendirilmiş kuruluşlar, bu Yönetmeliğin 19 uncu maddesinde belirtilen geri kazanım oranlarını sağlayamamaları durumunda;
 - a) Takip eden ilk yıl o yıl için uygulanan geri kazanım hedeflerine ilaveten, eksik kalan miktarın yüzde on fazlası,
 - b) İkinci yılda öngörülen hedeflere ulaşamazlarsa eksik kalan miktarın yüzde on fazlası,
 - c) Üçüncü yılda da öngörülen hedeflere ulaşamazlarsa 2872 sayılı Kanunun ilgili maddelerine göre cezai müeyyide veya idari yaptırım uygulanır.
- **ÇEVRE KANUNU MADDE 20 – (g)** 12 nci maddede ön görülen bildirim ve bilgi verme yükümlülüğünü yerine getirmeyenlere ceza uygulanır.

The background of the slide features a stylized, light green bamboo forest. Several vertical bamboo stalks are visible, with clusters of pointed, lanceolate leaves branching out from them. The overall aesthetic is clean and natural, with a soft, muted green color palette.

Yeni oluŐturulan ambalaj komisyonu alıŐmaları

Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği'nin uygulanmasında yaşanan sorunların ele alınarak değerlendirilmesi ve çözüm önerilerinin oluşturulması için çok önemli bir platform olan ve yönetmeliğin 36. maddesinde tanımlanan **“Ambalaj Komisyonu”** toplanmıştır. **20 Mayıs 2009** günü Ankara'da ilk toplantısını yapmıştır.

20 Mayıs toplantısında sorunların değerlendirilip, çözüm önerilerinin oluşturulması amacı ile 10 adet alt komisyon oluşturulmuştur. Söz konusu alt komisyonların ayda bir kez bir araya gelerek çalışma yapması ve Kasım 2009 sonuna kadar çalışma ve önerilerini birer rapor oluşturarak tamamlaması öngörülmekte; bu raporların, yıl sonunda tekrar toplanacak Ambalaj Komisyonu'nda görüşülerek karara bağlanması beklenmektedir.

Alt komisyon toplantı konuları,

Sıra no	Alt komisyon başlıkları	Alt Komisyon Başkanı
1	Piyasaya sürenlerin kayıt altına alınması.	TOBB - Dilek Emil dilekemil@yasar.com.tr
2	Belediyelerin rolü, yükümlülükleri, ikili sözleşmelerin güçlendirilmesi.	vedat@burkasan.com TÜDAM - Vedat Kılıç
3	Kaynakta ayrı toplamanın maliyetleri, üretici sorumluluğuna (PS) işlerlik kazandırmak, belgelendirme, ekonomik araçlar.	ASD – Doğan ERBERK
4	Yetkilendirilmiş kuruluşun (YK) kriterleri ve fonksiyonu.	ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI - Güven Ulusoy gulusoy@cevreorman.gov.tr
5	Ticari ambalaj atığı ile tüketici ambalaj atığının toplama sisteminin ayrılması.	MESS - Talat Yüksel talatyuksel@messgdb.com
6	Depozito uygulaması.	ÇEVKO - Cezmi Neyim cezmineyim@cevko.org.tr
7	Taşıma amaçlı kullanılan alışveriş poşetlerinin kullanımının azaltılması.	ÇEVKO - Alphan Eröztürk alphanerozturk@cevko.org.tr
8	Standartlar, ağır metal konsantrasyonu.	ŞİŞECAM - Dilek Bolcan dbolcan@sisecam.com
9	Eğitim ve bilgilendirme.	ÇEVKO - Dilek Özcanlı dilekozcanli@cevko.org.tr
10	İşaretlemenin zorunluluğu.	ÇEVKO - Alphan Eröztürk alphanerozturk@cevko.org.tr

The background of the image features a repeating pattern of bamboo stalks and leaves in a light green color. The bamboo stalks are vertical and segmented, with small white nodes. The leaves are elongated and pointed, arranged in clusters along the stalks. The overall style is clean and minimalist.

TEŞEKKÜRLER...